

Kanun, devletin yasama organları tarafından konulan ve uyulması gereken kurallar bütünüdür ve vergi hukukunun bağlayıcı en temel kaynağıdır. Özelge ise, bir konudaki görüşü ve yapılması gereken uygulamayı bildiren yazıdır. Normlar hiyerarşisinde anayasa ve uluslararası anlaşmaların arkasından kanun gelir. Ancak görüyoruz ki son dönemde Gelir İdaresi, yayımladığı bazı özelgelerle kanunları hükümsüz hale getiriyor.

Bunun son ve en belirgin iki örneğini yakın geçmişte yaşadık. 12 Mart 2013'te İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı, 21 Mayıs 2013'te İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nca verilen özelgelerle, 6111 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde, kasa ve ortaklar cari hesabını düzelten mükelleflerin bu düzeltmelerinin hiçbir anlamı kalmadı.

Anılan özelge özetle şöyle: "6111 sayılı kanunun 11/2. fıkrası kapsamında kayıtların düzeltilmesi nedeniyle 'Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar' hesabına kaydedilen tutar gerçek anlamda ticari bir zarar niteliği taşımadığından; söz konusu zararın, geçmiş yıl kârlarından veya yedek akçelerden mahsup edilmesi halinde, bu mahsup işlemi kâr dağıtımı olarak değerlendirilecek ve mahsubu yapılan tutar üzerinden kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi yapılacaktır."

Yani, işletmede olmayan kasa bakiyeleri ile ortaklardan alacaklar hesabı bakiyelerini düzelten mükelleflerin bu düzeltmelerinin anlamsız olduğu ve boşuna yapıldığı söylenmiş oldu. Şöyle ki; 6111 sayılı kanunun 11/2. fıkrasında, 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla düzenlenecek bilançolarda görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla, yani ödünç verme ve

'Özelge=Kanun' Olmamalı

benzer nedenlerle ortaya çıkan ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları, yüzde 3 oranında vergi ödemek şartıyla düzeltilebilecekti.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğde ise bu kapsamda beyan edilen tutarlar ile ödenen vergilerin, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği vurgulanıyor.

Anımsanırsa, kasa ve ortaklardan alacaklar hesabına ilişkin düzeltme yapmanın temel gerekçesi, izleyen dönemlerde bu tutarların işletme ortakları

tarafından kullanılmış olacağı gerekçesiyle herhangi bir vergilemenin önüne geçmekti. Yani, işletmeler kanununun sağladığı haktan faydalanarak ve yüzde 3 oranında vergi ödeyerek işletmede fiilen bulunmayan kasa ve ortaklar cari hesabının yaratacağı vergisel riskten kurtulacaklardı.

Düzeltilen tutarların kanunen kabul edilen gider olarak dikkate alınması, bu düzeltmelerin ve kayıtların yapıldığı 2011 döneminin zararları sonuçlanması anlamına geliyordu. Aslında gerçekte olmayan bu zararlar da, işletmelerin mali tablolarının bozulmasına, kredi imkânlarının azalmasına ve nihayet finansman sıkıntısı yaşanmasına sebep oldu. Bu sıkıntılardan kurtulmanın tek yolu ise oluşan bu fiktif zararların geçmiş yıllar kârlarından mahsup edilmesiydi.

Nitekim birçok işletme de doğal olarak bu yolu kullandı. İşte Gelir İdaresi verdiği özelgelerle kasa ve ortaklar cari hesabı düzeltmesi sonucu oluşan 2011 zararlarının, geçmiş yıllar kârlarından mahsup edilmesini kâr dağıtım sayarak stopaja tabi olduğunu belirtti.

Özelgelerle yapılan bu açıklamaların kanunu hükümsüz hale getirdiği fark edilmeli ve bu hatadan dönülmelidir.

EMEKLİLİK İÇİN YAŞ, GÜN VE SİGORTALILIK SÜRESİ DOLMALI

Emeklilik için yaş, gün ve sigortalılık süresi dolmalı

10 Mayıs 1964 doğumluyum. 1 Ocak 1990'da sigortalı oldum, hâlâ çalışıyorum. 1992'de 1.5 yıl askerliğimi saydırdım ne zaman emekli olurum? **Hüseyin Afacan**

SGK uygulamalarına göre işe başlama tarihinize göre 25 yıl sigortalılık süresi, 52 yaş ve 5525 gün sayısını doldurup SSK'den emekli olabilirsiniz.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.

1 Temmuz Sendromuna Dikkat!

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası genel olarak 1 Ocak'ta yürürlüğe girdi ancak halen birçok konuda belirsizlik var. Görüyoruz ki çıkarılan yönetmelikler uygulamadan uzak, tamamen kitabi ve 4857 sayılı yasaya göre yayımlanmış yönetmeliklerin adeta bir kopyası.

Yani yasa değişti, bakan değişti, toplum değişti ama yönetmelikler bir türlü değişmiyor. Halen yapay, uzlaşmaktan ve çözümden uzak, kamuoyunun beklentilerini karşılayamayan ve hayatı gitgide zorlaştıran hükümler var.

Üstelik Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da, eleştirilere kulaklarını tıkamış görünüyor. Bakanlık; bakkalı, maden ocağını, kapıcıyı, muhasebe bürosunu, pastaneyi, postaneyi aynı görüyor. Hizmetler ve kapsam konusunda bir farklılık tanımıyor. Bir kişinin veya beş on kişinin çalıştığı; kapıcı, muhasebe bürosu, han, hamam gibi işyerinde de doktor, iş güvenliği uzmanı ve hemşire çalıştırılması isteniyor. Sormak lazım: Hemşire hamamda ne yapacak!

Yasa yapılırken eleştirilere kulaklar tıkanmasa, akılcı bir yol izlense daha iyi olmaz mıydı? Örneğin, 100 kişiden fazla işçinin çalıştığı çok tehlikeli işyerlerinde işyeri hemşiresi çalıştırılmasını bir nebze olsa anlayabilmek mümkün ama muhasebe bürosu, hamam, berber ve kuaförde hemşire çalıştırmak da ne oluyor! Özel hastane ve tıp merkezlerinin bile ihtiyaçlarını karşılayabilecek sayı ve nitelikte hemşire-sağlık memuru bulunamazken yüz binlerce işyeri hemşiresi nereden bulunacak?

1 Temmuz yaklaşıyor. O tarihte 50 kişiden az işçi çalıştıran tehlikeli ve çok tehlikeli işyerleri de işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli çalıştırma zorunluluğu kapsamına girecek. Ancak ortada, ne uygulamaların büyük bir bölümü var, ne de yönetmeliklerin ne olacağı belli. 1 Temmuz'a az kaldı, bakanlık bu duruma sessiz kalmamalı.